

SOTSIAALKINDLUSTUSAMET

Justiits- ja Digiministeerium
info@justdigi.ee
Suur-Ameerika 1
10122, Tallinn

Teie 01.05.2026 nr 8-1/3533-1/

Meie 22.05.2026 nr 5.2-2/11639-2

Avaliku teabe seaduse ja teiste seaduste muutmise
eelnou tagasiside

Sotsiaalkindlustusametile (SKA) on esitatud arvamuse avaldamiseks avaliku teabe seaduse ja teiste seaduste muutmise eelnõu. SKA tutvus eelnõuga ja esitab selle kohta järgmise arvamuse

1. Eelnõu § 1 punkt 11 (andmejälgija). SKA hallatavates andmekogudes on andmejälgija kasutusel, kuid eelnõu rakendamisega kaasneb andmejälgija protsesside (loogika) muutus, mille kohaselt tuleb andmejälgijasse edastada infot mitte andmete omanikul vaid küsijal. Sellega seoses kaasneb SKA-le STAR ja SKAIS andmekogude arendusvajadused, mille täpseid mahtusid ja kulusid ei ole võimalik ilma eelanalüüsita prognoosida. Hetkel saame öelda, et arendusvajadused selle muudatusega kaasnevad, mistõttu on vajalik lahendada ka küsimus, millistest katteallikatest vajalike töid rahastatakse. Täna SKA-l sellisteks arendusteks vahendeid planeeritud ei ole.
2. Seoses andmejälgija loogika muudatusega ja sellega kaasnevate arendusvajadustega peame probleemseks, et andmejälgija sätted soovitakse selliselt jõustada 01.06.2027. Nimetatud tähtaeg seab SKA arendustöödele väga suure pinget, kuna STAR-i 2026-2027 arenduste tööplaan on juba täis. Andmejälgijaga seotud arendustööde ressursi on SKA-l väga keeruline leida ka teiste projektide arvelt, mis on samuti juba lepingute või õigusruumi muudatuste tähtaegadega seotud. Seetõttu palume kaaluda võimalust andmejälgija loogika muutuse jõustumisaja edasilükkamist STAR ja SKAIS andmekogude osas, kuna tegemist on andmekogudega, milles muudatuste tegemine ei ole sama lihtne kui mõnes väiksemas andmekogus.
3. Selgitamist vajaks, kuidas andmejälgija rakendub kõrgendatud kaitsevajadusega menetlustes, nagu lastekaitse, ohvriabi, perevägivalla juhtumid, eestkoste või piiratud teovõimega seotud menetlused. Eelkõige vajab täpsustamist logikirjes kuvatava andmetöötluse eesmärgi sisu, juurdepääsu piirangute kohaldamine ning erandite raamistik. On oluline, et kavandatud kohustuse juures (avaldada andmekirjeldusi) oleks läbi mõeldud ja selgemalt määratletud, millises detailsuses tuleb kirjeldada tundlikke või juurdepääsupiiranguga andmeid. SKA tegevusvaldkondades võib juba andmekirjelduse tasandil tekkida risk, et kaitstud andmete olemasolu või nende puudumise pinnalt saab teha kaudseid järeldusi. Kui näiteks kriminaalmenetluse puhul peetakse loomulikuks, et kõiki logisid või toiminguid ei saa kohe isikule kuvada, siis vääraks arutelu, kas sarnast loogikat tuleb kasutada ka sotsiaalvaldkonna kõrgendatud kaitsevajadusega menetlustes.
4. Eelnõu § 1 punkt 14 (riiklik postkast ja selle kasutusele võtmise tähtaeg). Riikliku postkasti kasutusele võtmine eeldab arendustöid ja SKA on kindlasti huvitatud üldistest lahendustest. Selleks, et riikliku postkasti saaks edukalt kasutusele võtta, oleks vaja suuremat selgust, kuidas asutused peaksid seda rakendama. Seejuures milliste mahtudega on selle arendamisel arvestatud, millist teavet tuleb sinna hakata edastama ja kuidas nähakse selle

koostoimet juba olemasolevate lahendustega? Eelnõud tutvustaval 15.05.2026 infotunnil jäi kõlama, et asutustel tuleks riikliku postkasti edastada üksnes „oluline“ teave, kuid selgusetuks jäi, mida selle all mõeldakse. Kuivõrd riikliku postkasti andmekogu asutamise üheks eesmärgiks on dokumentide kättetoimetamine ja ning kättetoimetamise fakti tõendamine, siis vajaks suuremat selgust küsimus, kuidas neid protsesse kehtiva õiguse raames nähakse.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Maret Maripuu
peadirektor

Lisaadressaadid:
Sotsiaalministeerium

Andrus Jürgens
57833628, Andrus.Jurgens@sotsiaalkindlustusamet.ee

Kristina Pähkel
53331563, Kristina.Pahkel@sotsiaalkindlustusamet.ee

Tatjana Portnova
53506885, Tatjana.Portnova@sotsiaalkindlustusamet.ee

Aika Kaukver
5254798, Aika.Kaukver@sotsiaalkindlustusamet.ee

Kaira Berenstrauch
53366957, Kaira.Berenstrauch@sotsiaalkindlustusamet.ee